

Societat

**Jornada
castellera
a Mataró**

Minyons, Vilafranca i Capgrossos fan de Les Santes una diada extraordinària

#CATALUNYADIGNITAT

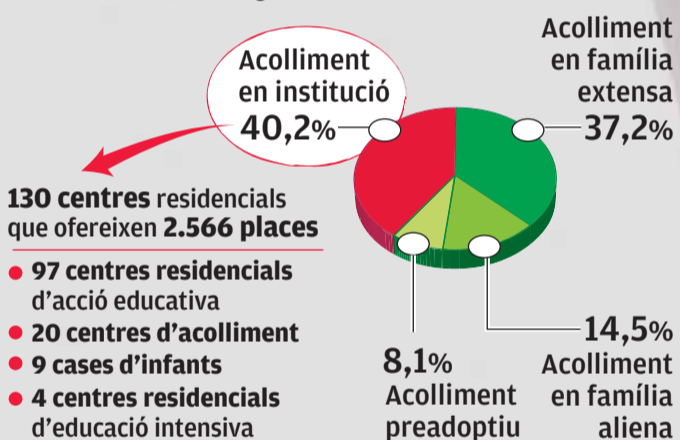
Infants i adolescents protegits per la DGAIA (Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència)

Dades el desembre de cada any

Infants amb mesura protectora

L'1 d'abril del 2014. Inclou expedients de desamparament amb mesura cautelar, tutela i guarda

6.678 menors prote

FAMÍLIA Atenció a la Infància assegura que la crisi no ha dut més retirades de tuteles **EINES** Ho atribueix a les mesures de prevenció

Sònia Pau / Mayte Piulachs
BARCELONA

Gairebé 6.700 menors estan sota una mesura protectora de l'administració. Això vol dir que estan en situació de risc o desamparament, perquè els pares biològics no tenen capacitat de fer-se'n càrrec. Quatre de cada deu viuen en centres i la resta ho fan acollits en família extensa o aliena. Les xifres d'infants protegits –casos de desamparament amb mesura cautelar, tutela o guarda– es mouen estables els últims set anys entre els 6.300 i els 7.000.

“El nombre de tuteles es manté en aquesta franja. No augmenten a causa de la crisi. El que fem és més vigilància i un esforç de prevenció en les possibles famílies en risc”, assegura la directora general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (Dgaia), Mercè Santmartí.

Reforçar els centres oberts –on els infants de famílies sense recursos van en horari extraescolar a fer activitats de reforç educatiu, d'oci i també a berenar o esmorzar–, atorgar prestacions per a menors en situació de risc –que es cobren si la família

accepta un pla de treball socioeducatiu i d'habilitats parentals– i l'ampliació de les anomenades cases d'infants –un recurs residencial creat el 2010 per a me-

Aposta per cases d'infants, on la criatura manté el vincle amb la mare

nors que es preveu que aviat podran tornar amb la família i que no hi perden el contacte– són alguns dels eixos que formen part de l'acció preventiva.

Les entitats que treballen amb la infància, però, consideren que encara falten recursos. “Ens sembla una voluntat més política que real, perquè no hi ha un augment real de pressupost per fer bones polítiques de prevenció”, adverteix el president de la Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (Fedai), Jaume Clupés. Està d'acord que la crisi no ha comportat un augment de retirada de tuteles, però també es queixa que les entitats que treballen amb l'administració ho fan en condicions més precàries perquè no hi ha prou diners. “Hem de fer

front tant a cobrir les necessitats bàsiques d'uns infants de famílies sense recursos com a cobrir les necessitats emocionals i això no és gens fàcil”, alerta. Per adequar-se a les ne-

Les entitats socials avisen que les eines preventives es queden curtes

cessitats reals –totes les estadístiques assenyalen l'augment del nombre de famílies amb fills que cauen en la pobresa perquè els adults no tenen feina–

els centres oberts no només fan prevenció, sinó que supleixen mancances alimentàries i de suport emocional.

Pel que fa a l'obertura d'expedients de risc des de la Dgaia, els anys 2011 i 2012 eren poc més de 4.000, mentre que l'any passat es van superar els 5.600. Són dades, però, que segons els experts cal analitzar amb cautela fins que no hi hagi més anys per comparar. L'augment d'expedients pot ser, precisament, perquè s'augmenta la prevenció o pel canvi de model d'intervenció socioeducativa.

En la fiscalia de menors

L'APUNT

Loteries guanyis,
tabac no fumis

Jordi Panyella

El més segur és que hi hagi més probabilitats que un fumador de tres paquets diaris durant vint anys mori molt jove i de càncer de pulmó que no pas que el posseïdor d'un dels 100.000 números de la loteria de Cap d'Any de la Generalitat guanyi el premi de La Grossa que té com a recompensa 100.000 euros. Si a més a més, hi ha tribunals que es dediquen a compensar amb 17.000 milions

d'euros els familiars de les persones mortes pel consum del tabac, algun malpensat podria arribar a pensar que hi ha fumadors que s'empassen el fum—a cor què vols, pulmó què respire— a la recerca d'indemnitzacions *post mortem* per al gaudi de la descendència. Però els tribunals de Catalunya no són com els dels EUA; per tant, loteria juguis i guanyis, tabac no fumis.

La casa de les segones oportunitats

APRENDRE • Les cases d'infants són un recurs preventiu residencial per treballar amb l'infant en risc i la família **MILLORA** • Una mare que va cedir voluntàriament la guarda a l'administració valora positivament el canvi que han fet ella i el nen **RELACIÓ** • “Ja no estem sempre enfadats”, s'alegra

Sònia Pau
BARCELONA

Enloc de cridar quan el nen fa una rebequeria, li diu que es calmi i que ja parlaran quan li hagi passat. Enloc d'estar-li a sobre, dutxar-lo i assecar-lo, li diu que és l'hora d'anar a la dutxa i el nen se n'hi va tot sol. Enloc de... Fa una mica més de tres mesos que en Joan, de 10 anys, i la seva mare, la Carmen, van trepitjar per primer cop una casa d'infants i els “enloc de” que relata la mare són l'un darrere l'altre. “Jo noestic contínuament enfadada, com estava abans, i ell està més tranquil. Es porta millor i ha millorat molt a l'escola”, és el resum de la situació d'aquests mare i fill a qui canviem els noms per respectar-ne la intimitat.

Les cases d'infants són un recurs preventiu d'atenció a la infància de la Generalitat. Es fan càrrec dels menors quan les famílies no poden fer-ho soles. Els professionals elaboren un pla de treball per intentar que tot torni a la normalitat. En el cas de la Carmen, la situació s'havia desbordat. La directora de la casa d'infants Paulo Freire, Amanda Martínez, l'ajuda a explicar-ho: “Per situacions familiars i econòmiques determinades pot ser que la vida es compliqui i l'adult s'atabali. Les gestions del dia a dia, com ara tenir cura dels fills, es fan difícils i es necessita un acompanyament per posar-hi ordre.” La mare admet que li va costar tres mesos assumir que el millor per a tots dos era que en Joan anés a la casa d'infants. “Era —recorda— com si me'l prenguessin.” Ara, en canvi, a la casa d'infants, un pis ampli, pràctic i pensat per als nens, on

Aquesta mare admet que la relació amb el fill de 10 anys s'havia convertit en una bogeria i s'està arreglant ■ J. RAMOS

hi ha set criatures més, s'hi sent la mar de bé fins al punt que en diu “la nostra segona casa”.

Durant el curs, la Carmen arribava a les set del matí per des-

Tot i que no estan junts les 24 hores, la mare té la sensació que ara sí que fa de mare de veritat

pertar el seu fill, esmorzaven junts i el duia a l'escola. A la tarda, es trobaven a la sortida d'escola, alguns dies anaven a entrenament de futbol i d'altres tornaven a la casa d'infants a berenar, fer els deures, arreglar l'habitació i sopar. Ara és el mateix,

al ritme de les activitats d'estiu. “Com vols que no digui que és la nostra segona casa?”, comenta. El cap de setmana sí que el passen junts a casa. “Aconseguiu mantenir les rutines ordenades de cada dia i fer el que toca sense enfadar-nos, ni cridar”, resumeix la mare.

Reconeix que li feia pànic i recança haver de deixar el fill allà. Ara, en canvi, destaca que des del primer moment va rebre “suport, afecte i comprensió”. Tant la relació amb els professionals que hi treballen com amb les altres criatures i les mares és molt bona. Comparteixen àpats i estones al sofà. Algunes feines de la llar també són responsabilitat de nens i mares. “Cada família és

un món i a les mares els va bé compartir converses i experiències”, diu l'Amanda.

La Carmen admet que la situació a casa s'havia convertit en “una bogeria”, però ara tot ha canviat. Tots dos han guanyat autoestima i seguretat. “Abans, no podíem ni parlar i ara no calla —assenyala orgullosa—. M'ho explica tot!” “La seguretat que guanyen les mares es transmet als fills”, apunta l'Amanda. “Ara, quan dic no, és no”, remata la mare. Tot i que no comparteixen les 24 hores, té la sensació que fa més de mare que mai. Més que una segona casa, han tingut una segona oportunitat. “Res és impossible si t'ho proposes”, conclou orgullosa. ■

gits

de la demarcació de Barcelona, també s'han incrementat les diligències pre-processals de protecció: es van incoar 3.817 casos l'any passat enfront dels 3.110 del 2012. El coordinador de la fiscalia de menors, Juan José Márquez Bonvehí, també descarta que l'augment de casos sigui motivat directament per la crisi i la pobresa, tot i que admet que aquest factor pot agreujar un entorn desestructurat i acabar en un desemparament d'alt risc del nen (violacions, maltractaments, explotació). Per Márquez, les noves cases d'infants són “una bona eina preventiva per a menors no desemparats sinó de pares amb problemes”. ■